

[Kelm-Hansen]

netop, at Danmark har fået overordentlig megen anerkendelse rundt om i verden, ikke mindst i Afrika, for netop den lovgivning, som vi er ved at effektuere her, og jeg kunne samtidig henvise til udtalelser fra folk, der har vældig meget forstand på kulbranchen, om, at netop dette forslag var noget af det, som gjorde et ganske stærkt indtryk i Sydafrika. Jeg tror derfor, hr. Ove Jensen er lidt dårligt underrettet på dette område.

Så vil jeg gerne spørge udenrigsministeren, om han ikke vil gøre os den glæde at give os den oplysning, at det er den samlede regering, der står bag, og at alle fire regeringspartier er indstillet på at stemme for dette forslag.

Riishøj (SF):

Jeg bemærkede også, at udenrigsministeren brugte ordet »regeringen«, og som hr. Kelm-Hansen går jeg altså ud fra, at den bemærkning, medmindre andet siges, betyder, at det er hele regeringen, der stemmer for dette lovforslag. Det er trods alt vigtigt for os at vide, om det er en enig regering, der står bag.

Man kan naturligvis længe diskutere denne sags historiske forløb. Jeg er ikke helt enig med udenrigsministeren, men nu har vi lovforslaget, det bliver vedtaget, og så lader vi den diskussion ligge.

Jeg nævnte en ting i min ordførertale, men da var udenrigsministeren udenfor, og det var spørgsmålet om politiseringen af den internationale handel, som det kaldes så fint, og som jo er et generelt problem. Nu nævnte udenrigsministeren, at overholdelse af kontrakter har været et problem i denne sag. Jeg mener nu ikke, at det er det store problem, når man tænker på, hvordan Sydafrika selv overholder indgåede kontrakter. Vi skal bare holde os for øje, at både de vestlige lande og også Sovjetunionen adskillige gange har brugt handel som et politisk instrument. Tænk på USA over for Nicaragua og over for Cuba, hvor man stoppede totalt for al handel! Tænk på sanktionerne efter begivenhederne i Polen, Iran, Afghanistan! Tænk på hele opstramningen af COCOM-systemet, som USA kræver med meget store reservationer fra vesteuropæisk hold! Der lægges jo overhovedet ikke fra amerikansk side – modsat fra vesteuropæisk – skjul på, at man sim-

pelt hen vil bruge den internationale handel politisk, så jeg synes ikke, man kan bruge dette argument som sådant i denne sag overhovedet. Tværtimod er vi i den situation, at de ledende vestlige magter, som ellers gentagne gange – tænk også på Falklandskrigen! – bruger sanktioner, lige netop i denne sag ikke vil – på grund af store økonomiske interesser i Sydafrika.

Det er altså ikke os, der politiserer den internationale handel. Sydafrika er et enestående tilfælde internationalt, og jeg behøver vist ikke at gentage de utallige begrundelser herfor. Det er andre, der i allerhøjeste grad på begge sider af jerntæppet bidrager til den politisering.

Albrechtsen (VS):

Blot det supplerende spørgsmål til udenrigsministeren i forlængelse af det, hr. Riishøj sagde: jeg har noteret mig, at CD ikke til denne debat har kunnet afse en ordfører, og derfor kunne jeg tænke mig at spørge, hvordan sagen rent faktisk står her i folketingssalen. Jeg må gå ud fra, at det er den samlede regering – det var det samme spørgsmål, hr. Riishøj stillede – som står bag dette forslag, men det kan jo være, at situationen er den samme, som vi har oplevet tidligere, at de medlemmer af folketinget fra CDs gruppe, som ikke er medlemmer af regeringen, har en anden opfattelse, og jeg synes da, det kunne være interessant for folketinget og offentligheden at vide, om det er det, der fortsat er tilfældet. Det er jo muligt, at udenrigsministeren er i stand til at oplyse dette over for folketinget.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg skal da gerne yde manduktion til de medlemmer af folketinget, der ikke kan deres statsret, og gøre opmærksom på, at dette selvsagt er et lovforslag, der fremsættes af regeringen. Og dem, der yderligere ikke kender folketingets forretningsorden, skal jeg gøre opmærksom på, at jeg ikke udtaler mig på nogen folketingsgruppes vegne.

Hr. Riishøj rejste spørgsmålet om overholdelse af kontrakter. Her vil jeg bare gøre opmærksom på, at et land som Danmark med sin store afhængighed af international handel har en meget klar interesse i, at internationale kontrakter respekteres. Jeg må også minde